

MUNKAERKÖLCS

7-11

Egész osztály

MENNI VAGY NEM MENNI?

40 perc

Az osztálytermi gyakorlat célja, hogy segítse a tanulókat abban, hogy:

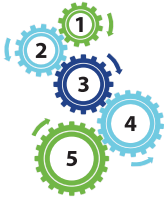
- megértsék a munka erkölcsi értékét
- a munkaerkölcsöt személyes és közösségi értéként ismerjék el
- felismerjék, hogy a munkaerkölcs egy egész életen át tartó kihívás

A gyakorlat alapja egy munkaerkölcsi helyzet, kitalált karakterekkel. A karaktereknek a helyzetre adható különböző válaszairól szóló nyitott beszélgetést használja fel a tanár arra, hogy a munkaerkölcs alapvető ismertetőjegyeit bemutassa. Ezzel együtt alkalom nyílik arra, hogy megmutatkozzon a munkaerkölcs értéke minden egyes karakternek az önmagával és másokkal való viszonyában, csakúgy, mint a felelősségtudat fogalmának megértése, a jól és rosszul cselekvés, az önbecsülés és a mások tisztelete.

Használhatod az alábbi munkaerkölcsi forgatókönyvet, amit felolvashattok, vagy kinyomtathatod és kioszthatod a tanulóknak:

Györgyi nagyon kedveli a csecsemőket és a gyermekeket, és úgy döntött, hogy szert tesz egy kis zsebpénzre azzal, hogy hetente néhány órára vigyáz a gyerekekre olyan családnál, akit ő és a szülei ismernek. Ezen a héten csütörtökön és pénteken este lát el gyermekfelügyeletet. Az első családnál csütörtök este 6 és 8 óra közötti órát kell figyelnie a Kovácsék kisbabájára, majd pedig a lányukra kell ügyelnie és segíteni kell a házi feladata elkészítésében, amíg a szülei este 7 és 10 óra között egy étterembe mennek vacsorázni. Néhány héttel ez előtt Anna, Györgyi legjobb barátjánője elmondta neki, hogy a papája vett jegyeket az egész családjuknak egy híres koncertre, ami a városukba érkezik. Egy nappal Györgyi gyerekfelügyeleti munkája előtt, ami pénteken van, rögtön sulis után Anna szólt Györgyinek, hogy a papája mégsem tud elmenni a koncertre a többiekkel. Így van egy feleslegessé vált jegyük, és valaki velük - Annával és Anna anyukájával - tarthat a koncertre. A koncert pénteken van, este nyolckor kezdődik, így ütközik az időpont a gyermekfelügyelet idejével, amit Györgyi már megígért Kovácséknak. Györgyi nagyon el szeretne menni, hiszen a kedvenc együttese is fellép a koncerten. Anna szerint Györgyinek nem lenne szabad kihagynia ezt a lehetőséget! Még kifogást is kitalál, amire Györgyi hivatkozhatna Kovácséknak, hogy kihagyhassa a felügyeletet és elmehessen megnézni a kedvenc együttesét, méghozzá ingyen. Mindez pénteken történik, néhány órával az előtt, hogy Györgyinek meg kellene jelennie a családnál a gyerekekre vigyázni. Mit kellene Györgyinek tennie? Milyen döntést kellene hoznia?

Bevezetés a munkaerkölcs fogalmába

Ismertesd a tanulókkal a munkaerkölcs fogalmát. Használj egyszerű magyarázatot, mint például, hogy a munkaerkölcs egy személy egy feladattal vagy munkával kapcsolatos meggyőződéséről és értékeléséről szól. Húzz párhuzamot a között, amit az iskolában és otthon most csinálnak, és ami még ennél fontosabb, ahogyan csinálják, és a között, hogy a jövőben, felnőttként hogyan fognak cselekedni. Tedd egyértelművé, hogy az iskolában a mindennapi tanuláson túl (pl. olvasás, írás, festés, játék stb.) a munkaerkölcs is tanítható, nem úgy ugyan, mint a többi tantárgy, hanem azzal, hogy támogatja őket az iskola abban, hogy felelősségteljesek legyenek és lehessen számítani rájuk abban, amit csinálnak, hogy tudják, hogy megtették a tőlük telhető legjobbat az adott feladat elvégzéséhez, különböző, változatos helyzetekben is. Magyarázza el a munka értékét mint ami nemcsak személyes ügy, amelyik pénzt hoz a munka elvégzőjének, hanem fontos azért is, mert mások szolgálatáról is szól, a közös jó érdekében végzett tevékenységről, ami nemcsak az egyénnek, hanem másoknak is örömet okoz.

Beszélgetés a munkaerkölcsről a történet alapján:

Miután elolvastátok a munkaerkölcsről szóló történetet, a tanulókat be kell vonni egy nyitott beszélgetésbe arról, milyen lehetséges döntéseket hozhat Györgyi, hogy kezelheti a helyzetet. Hagyd, hogy a diákok szabadon elmondják a véleményüket arról, Györgyi hogyan kezelje a helyzetet. Írd fel az összes lehetséges kijelentést a táblára. Te is hozzátehetsz. A lehetséges opciók listája kb. így nézhet majd ki:

- Györgyi a kezdetektől egyértelműen „nem” -et mond Annának, és kitart a gyermekfelügyelet jelentette elköteleződése mellett
- Györgyi felhívja a családot, és tájékoztatja őket arról, hogy nem tud menni, megadva ennek az igazi okát
- Györgyi felhívja a családot, és elmondja nekik, hogy betegnek érzi magát, és nem tud menni
- Györgyi megkérdezi, hogy esetleg Kovácsék meg tudnák-e változtatni a pénteki programjukat és esetleg másik napra áttenni a gyermekfelügyeleti igényüket.
- Györgyi egyszerűen nem jelenik meg vigyázni a gyerekekre, anélkül, hogy bárkit értesítene
- Györgyi szól Annának, hogy nem tud ugyan elmenni a koncertre, de később találkozhatnak, amikor véget ér a gyermekfelügyeleti ideje

Kezdeményezz egy vitát, ami teret enged annak, hogy a gyerekek felfedezzék, az egyes lehetőségek következményeit Györgyi és a Kovács család számára. Mutasd meg a kapcsolatot be az egyes opciók és a felelősség, a becsületesség és a megbízhatóság között. Beszéljétek meg a munkaerkölcs kérdését, mint amit a helyzetnek megfelelően lehet változtatni, vagy mint valami, ami állandó és következetes a helyzettől függetlenül. Kérdezd meg a tanulókat, mit gondolnak arról, hogy képesek-e minden egyes alkalommal felismerni, hogy mi lenne a helyes döntés maguk és munkájuk számára. Vezesd a vitát értelmes következtetésekre, ösztönözve a tanulókat, hogy a történet segítségével gondolkodjanak a munkaerkölcsről, feltéve maguknak a következő indikatív kérdéseket:

- Az általam hozott döntés vajon jó érzéssel tölt el, büszke vagyok magamra?
- Őszintén azt mondhatom magamnak, hogy ez a helyes?
- Bármi legyen is a döntésem, milyen érzés lenne, ha mások (barátok, szülők, stb.) megtudják, mit döntöttem és hogyan cselekedtem?
- Hogy érezném magam, ha a Kovács család helyzetében lennék? Mit gondolnék arról a személyről, aki így vagy úgy döntött, a történet nyújtotta lehetőségeket tekintve?